

Z listów do redakcji

(c.d.)

Hipercholesterolemia na obrazie Lucasa Cranacha starszego

Na Zamku Królewskim na Wawelu od niedawna eksponowany jest obraz Lucasa Cranacha starszego *Chrystus błogosławiący dzieci* (po 1537). To interesujące dzieło malarskie podlegało renowacji przez wiele lat przez zespół konserwatorów muzeum. Należą się słowa uznania renowatorom tego obrazu. Ustawiają się długie kolejki zwiedzających, zainteresowanych tym dziełem sztuki.

Jako lekarz, specjalista z zakresu genetyki klinicznej, od wielu lat zbieram dzieła sztuki (niestety zwykle reprodukcje), na których artyści, świadomie lub nieświadomie, przedstawiali osoby chorujące na choroby genetyczne. Przy pierwszym zapoznaniu się z tym obrazem Cranacha zauważyłem, że przedstawiona na nim głowa jednego z mężczyzn ma zmiany na twarzy charakterystyczne dla hipercholesterolemii rodzinnej. Choroba ta, uwarunkowana genetycznie, rozpoczyna się najczęściej w 3. lub 4. dekadzie życia pojawieniem się zmian skórnych pod postacią plam żółtawych, kępek żółtych na powiekach (żółtaki, ksantomaty), towarzyszą jej: rąbek starczy rogówki i choroba niedokrwienna serca. Na obrazie, u owego

mężczyzny występują wyraźne kępkę żółtawą na powiekach obu oczu. Ponadto wyraźna jest ziemista cera skóry twarzy – co może wskazywać na trapiącą go chorobę, np. serca. Około 50% mężczyzn z tą chorobą umiera przed 60. rokiem życia z powodu choroby niedokrwiennej serca. Podobną zmianę na powiece Mony Lisy namalował Leonardo da Vinci.

JANUSZ LIMON

Gdański Uniwersytet Medyczny

Lucas Cranach starszy, *Chrystus błogosławiący dzieci* (po 1537)

